

ساخت و رواسازی سنجۀ رفاه ذهنی ایرانیان

Developing and validating a measure for subjective wellbeing among Iranians

رفاه اجتماعی را می‌توان مجموعه اقداماتی تعریف کرد که برای کاهش بار مشکلات اجتماعی و ارتقاء کیفیت زندگی مردم انجام می‌شود. این اقدامات از سطح سیاستگذاری تا ارائه خدمت را در بر می‌گیرد و می‌تواند در هر یک از بخشهای دولتی، خصوصی، و مردمی (غیردولتی) انجام شود. بر همین پایه، برای سنجش وضعیت رفاهی جوامع نیز معمولاً از شاخصهایی استفاده می‌شود که اقدامات مزبور (مثلاً پوشش خدمات سلامت)، مشکلات اجتماعی (مثلاً فقر و نابرابری)، یا کیفیت زندگی مردم را می‌سنجند. شاخص لگاتوم و شاخص سلامت اجتماعی میرینگوفها دو تا از معروفترین این شاخصها به شمار می‌روند و در داخل کشور نیز شاخص سلامت اجتماعی ایران (رفیعی و همکاران، ۱۳۸۸) و شاخص رفاه اجتماعی (محقق کمال و همکاران، ۱۳۹۴) برای سنجش وضعیت رفاه اجتماعی ساخته شده و در برخی تحقیقها به کار رفته‌اند. نقدی که چندی است بر این شاخصها وارد شده، این است که تنها به ابعاد عینی رفاه اجتماعی پرداخته‌اند. پیشنهادنامه‌ای که مورد نیاز است، باید ساخت و رواسازی سنجه‌ای برای بعد ذهنی رفاه اجتماعی در جامعه ایران را هدف گرفته باشد.

اهداف مطالعه و بروندادهای قابل انتظار از آن

- مفهوم‌پردازی در بارۀ بعد ذهنی رفاه اجتماعی در جامعه ایران بر اساس مرور مفاهیم مشابه و مطالعه کیفی
- تهیه ابزار که بعد ذهنی رفاه اجتماعی در جامعه ایران را بر اساس مفهوم‌پردازی بالا و با پایایی و روایی قابل قبولی بسنجد
- توصیف وضعیت بعد ذهنی رفاه اجتماعی در بخشی از جامعه ایران (مثلاً شهر تهران)

روش

- مطالعه مروری (ترجیحاً مرور نظامدار)

- مطالعه کیفی (تحلیل محتوا یا پدیدارشناسی) برای شناسایی مؤلفه‌های بعد ذهنی رفاه اجتماعی از نظر مردم ایران و نیز صاحب‌نظران و متخصصان سلامت اجتماعی و رفاه اجتماعی
- مطالعه رواسازی
- پیمایش مقطعی

سقف زمانبندی مطالعه

- ۱۲ ماه

سقف بودجه مطالعه

- ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال